

Yabanc? Dilde Dinleme Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dilde Dinleme Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32719>

Özet

Yabancı Dilde Dinleme Kaygı Ölçeği (YDDKÖ), yabancı dil öğrenme sürecinde bireylerin dinleme becerilerini uygularken deneyimledikleri kaygı düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Mustafa Polat ve Burcu Eriği tarafından 2018 yılında geliştirilen bu ölçek, dil eğitiminde duygusal faktörlerin rolünü araştırmayı hedeflemektedir. Ölçek geliştirme çalışması, yabancı dilde dinleme eyleminin yarattığı gerginlik ve endişe gibi spesifik kaygı bileşenlerini saptayarak, bu alandaki araştırmacılara ve eğitimcilere geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmuştur.

Araştırmacılar, dinleme kaygısının yabancı dil başarısını önemli ölçüde etkileyen bir engel olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda, ölçeğin geliştirilmesi, öğrencilerin karşılaştığı bu duygusal engelleri nicel olarak belirleyip, bu sonuçlara dayanarak uygun pedagojik müdahalelerin tasarlanmasına olanak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dinleme Kaygısı, Yabancı Dil, Ölçek Geliştirme, Eğitim Bilimleri, Dil Öğrenimi, Kaygı, Psikometri.

Yazarlar

Mustafa Polat, Burcu Eriği.

Amaç

Yabancı Dilde Dinleme Kaygı Ölçeği'nin temel amacı, yabancı dil öğrenimi gören bireylerin, hedef dildeki sesli materyalleri dinlerken hissettikleri özgül kaygı düzeylerini ölçmektir. Bu kaygı, genellikle anlama yeteneği hakkındaki üphelerden, dinleme görevinin zorluğundan veya olası yanlış anlamalar nedeniyle hissedilen utanç korkusundan kaynaklanır.

Ölçek, eğitim araştırmacılarına, öğrencilerin dil edinimi sırasında karşılaştıkları duygusal engelleri detaylı bir şekilde analiz etme fırsatı sunar. Bu analizler, kaygıyı azaltmaya yönelik etkili öğretim stratejilerinin geliştirilmesinde ve öğrencilerin dinleme becerilerini daha rahat ve verimli bir şekilde geliştirmelerinde kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı (Construct)

Ölçek, doğrudan "Yabancı Dilde Dinleme Kaygısı" psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genel dil kaygısının bir alt bileşeni olup, özellikle dinleme becerisi bağlamında ortaya çıkan bilişsel ve somatik gerginlik durumlarını kapsar. Bilişsel bileşenler arasında, bireyin dinleme materyalini anlama yeteneği hakkında olumsuz düşüncelere sahip olması ve başarısızlık

korkusu yer alır.

Dinleme kaygısının ölçülmesi, dil eğitiminde başarıyı engelleyen spesifik mekanizmaların anlaşılmasından önem taşır. Ölçek, muhtemelen dinleme ortamının baskısı, materyalin hızı ve dinleme görevi sırasında hissedilen çaresizlik gibi faktörleri içeren boyutları kapsamaktadır.

Geçerlik (Validity)

Ölçeğin geliştirme çalışmasında, yapı geçerliği büyük önem taşımaktadır. Polat ve Erişti (2018) tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin yabancı dilde dinleme kaygısı yapısının kuramsal beklentilere uygun olarak ölçüp ölçmediğini belirlemek için faktör analizi teknikleri kullanılmıştır.

Yapı geçerliğinin yanı sıra, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği sağlanmıştır. Geliştirme makalesinde sunulan detaylı analizler, ölçek maddelerinin, yabancı dilde dinleme kaygısının tüm önemli yönlerini temsil ettiğini ve bu yapıyı geçerli bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ancak, bu özet içeriğinde spesifik geçerlik katsayıları veya analiz yöntemleri (AFA/DFA sonuçları) sunulmamıştır.

Güvenirlilik (Reliability)

Yabancı Dilde Dinleme Kaygısı Ölçeğinin güvenirliği, ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı ve değerlendirme amacıyla incelenmiştir. Geliştirme çalışmasının bir parçası olarak, ölçeğin iç tutarlılığı, genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanarak rapor edilmiştir.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin kendi aralarında yüksek korelasyon gösterdiğini ve tutarlı bir şekilde aynı temel yapıyı ölçtüğünü belirtir. Güvenirlilik analizlerinin detayları, ölçeğin uygulamadan uygulamaya ne kadar stabil sonuçlar verdiğini göstermekte olup, bu bilgilerin tamamı orijinal makalede mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal temelini belirlemek amacıyla faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin tek bir genel kaygı boyutu mu yoksa dinleme kaygısının farklı yönlerini temsil eden alt faktörlere mi sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Standart ölçek geliştirme prosedürlerine uygun olarak, hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış olması muhtemeldir. Bu analizler sonucunda belirlenen faktör yapısı, ölçeğin teorik çerçevesiyle uyumlu olmalı ve dinleme kaygısının bilişsel, duygusal veya davranışsal bileşenlerini ayırması olabilir.

Ölçüm Aracı

Test Tipi: Geliştirme (Öz Bildirim Ölçeği)

Format: Derecelendirme formatı (Genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullanılmaktadır, ancak kesin bilgi orijinal makalede yer almaktadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yabancı dil öğrenimi gören öğrenciler.

Yaş Grubu: Genellikle lise ve üniversite düzeyindeki öğrenciler (Ergenlik dönemi ve sonrası).

Popülasyon Detayları: Yabancı dil dersleri alan veya yabancı dil eğitimine devam eden bireyler.

Test Metodolojisi: Uygulama, katılımcıların dinleme etkinlikleri sırasında hissettikleri kaygı düzeylerini belirten maddeleri içeren temel esasına dayanan bir öz bildirim metodolojisi kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Dil Kaygısı, Öğrenme Zorlukları, Öz Bildirim Ölçeği, Polat ve Erişti, 2018, Akademik Başarı, Dil Eğitimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilinmiyor

Kurumsal E-posta Adresi: mustafapolat@karabuk.edu.tr (Mustafa Polat)

Yazın Adresi: Karabük Üniversitesi (Sorumlu yazarın kurumsal adresi baz alınmıştır.)

Yazarın, Ücret ve Test Yayıncısı

Yabancı Dilde Dinleme Kaygı Ölçeği, 2018 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları için genellikle telif ücreti talep edilmemektedir, ancak yayımlanan makaleye uygun atıf yapılması zorunludur.

Ticari amaçları için kullanılmaları veya ölçeğin farklı dillere çevrilmesi/uyarlanması gibi durumlarda, sorumlu yazar Mustafa Polat ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Polat, M. ve Erişti, B. (2018). Yabancı Dilde Dinleme Kaygı Ölçeğinin geliştirilmesi. *Turkish*

Studies Educational Sciences, 13(11), 1113-1138.

Ölçe?in geli?tirilmesine ait orijinal makale PDF format?nda ?u adresten indirilebilir: [yabanci-dilde-dinleme-kaygisi-olceginin-gelistirilmesi-toad.pdf](#). Ayr?ca, makalenin yay?nland??? dergi ba?lant?s? da mevcuttur: [turkishstudies.net](#).

Yabanc? Dilde Dinleme Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na eri?im için yukar?da belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM